





ARVO - verkkomateriaalien arviointiin









Arvioitava kohde: Oppimistehtävä 8 - Työvälineohjelmistot, Arvioija: Antti Rantala,
Arviointipäivämäärä: 11.3.2010

Omat vastaukset






[Arvioinnin yhteenveto](#) [Kehitysvihjeet](#) [Omat vastaukset](#)
[Lopeta tämä arviointi ja siirry takaisin etusivulle >>](#)







Vastaukset, joista arvosteltava kohde sai heikot pisteet, on merkitty punaisella nuolella () ja rivin taustavärillä

Osa-alue/kriteeri/kysymys	Pist.	Vastauksesi	Omat muistiinpanot
Informaation esitystapa	ka: 2.7		
Jäsennetty esitystapa	ka: 3.8		
Muodostavatko samaan aihepiiriin kuuluvat asiat oman selkeän ja yhtenäisen kokonaisuuden?	4	melkein aina	
Onko informaation jäsentämisessä käytetty alaotsikoita ja luetteloita?	4	melkein aina	
Kuvaavatko otsikot tekstin asiasisältöä?	4	melkein aina	
 Tukeeko informaation jäsenitys käyttäjälle tuttua ja toimintaa tukevaa esitystapaa?	3	joskus	
Onko yhdessä tekstikappaleessa esitetty vain yksi aihe?	4	melkein aina	
	ka: 3.7		
Looginen järjestys			
Onko informaatio esitetty lukijalle niin, että sivun/sivuston oleellisin sisältö on kerrottu heti aluksi?	4	melkein aina	
Onko informaatio esitetty lukijalle loogisesti etenevässä järjestyksessä niin, että järjestys on perusteltu informaation omaksumisen kannalta?	4	melkein aina	
 Onko informaatio esitetty käyttäjän toiminnan kannalta oikea-aikaisesti ja loogisesti?	3	joskus	
	ka: 2.3		
Tiivis muoto			
 Onko sivun tekstistä esitetty aluksi myös tiivistelmä, ns. ingressi?	1	ei koskaan	
Onko sivuilla pitkiä, monimutkaisia lauseita?	4	harvoin	
Onko informaatio jäsennetty lyhyisiin, pääasiassa enintään 10 rivin kappaleisiin?	5	aina	
 Onko sivujen pituus pyritty pitämään suhteellisen lyhyenä, niin että käyttäjän ei tarvitse vierittää tekstiä?	2	harvoin	
 Onko sivuston etusivu lyhyt ja kuvaileva?	1	ei	
 Löytyykö sivuston etusivulta lyhyt selvitys siitä, mitä koko sivusto sisältää?	1	ei	
	ka: 3.0		
Sivuston rakenteen ja informaation jäsenityksen vastaavuus sekä syvyytasojen hyväksikäyttö			
 Onko sivuston rakenteesta pääteltävissä mitkä asiat muodostavat isompia kokonaisuuksia?	3	joskus	
 Esitetäänkö yksi asiakokonaisuus yhdellä sivulla?	3	joskus	
 Onko informaatio jäsennetty pää- ja alakohtiin, joista pääkohdat on esitetty pääsivuilla ja niihin liittyvät taustatiedot sekä syventävä aines yms. alasivuilla?	3	joskus	
Onko sivuston syvyytasojen määrä pääsääntöisesti enintään neljä?	-	ei sovi tähän	
	ka: 1.0		
Informaation läpikäyntitapa valittavissa			
 Onko lukijan mahdollista valita itse miten hän käy materiaalin läpi?	1	ei	
 Onko lukijalle tarjottu useita erilaisia tapoja perehtyä sisältöön?	1	ei	









	ka:	
	2.7	
Yksi asiakokonaisuus yhdellä sivulla		
 Onko sivuston yksittäisillä sivuilla yksi asiakokonaisuus sivua kohden?	3	joskus
 Onko yksittäisellä sivulla korkeintaan seitsemän erillistä tieto-objektia (mieltämysyksikköä)?	2	harvoilla
 Onko sivuilla runsaasti linkkejä, jotka täytyy tarkastaa asiakokonaisuuden ymmärtämiseksi?	3	joskus
	ka:	
	2.3	
Tärkeän informaation näkyvyys		
 Onko sivun/sivuston tärkein informaatio nostettu näkyville esimerkiksi sivun/sivuston alussa olevaan tiivistelmään?	3	joillakin sivuilla
 Onko tekstistä poimitut, korostetut sanat valittu siten, että ne ilmaisevat selkeästi mitä asiaa tekstikappaleessa käsitellään?	2	harvoilla sivuilla
 Onko informaation jäsentämisessä käytetty apuna graafisia elementtejä, esim. taulukoita tai kuvia, joiden avulla oleellinen informaatio on tuotu esiin?	2	harvoilla sivuilla
Onko sivustolla asiayhteyteen kuulumatonta informaatiota?	-	en osaa sanoa
	ka:	
	-	
Informaation esittämisessä käytetty kieli		
Onko sivustolla käytetty kieli tuttua (käsitteet, termit) oletetun kohderyhmän käyttämän kielen kanssa?	-	en osaa sanoa
Onko sivustolla käytetty kieli (käsitteet, termit) sopiva sivuston käyttötarkoituksen kanssa?	-	en osaa sanoa
Onko sivustolla käytetty kieli termistöltään yms. sopiva sivustolla käsitellyn aihepiirin kanssa?	-	en osaa sanoa
Onko sivustolla käytetty kieli virheetöntä niin kieliopillisesti kuin sanastollisestikin?	-	en osaa sanoa
Onko sivustolla käytetty huumoria ja sanaleikkejä?	-	en osaa sanoa
	ka:	
	3.0	
Mediaelementtien tarkoituksenmukainen käyttö		
Tukevatko sivuston kirjallinen ja visuaalinen "ilme" toisiaan?	-	en osaa sanoa
 Täydentävätkö samalle sivulle sijoitetut mediaelementit toistensa tarjoamaa informaatiota?	3	joskus
Onko mahdollisissa kuvateksteissä selvitetty jotain sellaista, mitä käyttäjä ei näe suoraan kuvaa katsomalla?	-	ei sovi tähän
Onko sivuilla olevat kuvat sijoitettu niin, että kuvan osoittamassa suunnassa (esim. suunta, minne kuvassa oleva ihminen katsoo tai osoittaa) on tekstiä tms.?	-	ei sovi tähän
Onko sivuilla käytetty valokuvia selventämään yksityiskohtia sisältävien kohteiden rakennetta tms.?	-	en osaa sanoa
	ka:	
	1.0	
Informaation esittäminen hakukoneiden toimintaa ajatellen		
 Ovatko sivuston yksittäisten sivujen nimet (title) lyhyitä ja kuvaavia?	1	ei yhdelläkään sivulla
Onko sivuston yksittäisten sivujen metatietoihin sisällytetty tiivistelmä?	-	en osaa sanoa
Onko sivuston metatiedoissa annettu yksittäisille sivuille avainsanoja?	-	en osaa sanoa
Onko sivun tekijä merkitty asianmukaisesti sivun metatietoihin?	-	en osaa sanoa
Onko sivuston sivujen metatiedoissa määritelty sivulla käytetty kieli?	-	en osaa sanoa
Jos on haluttu estää hakurobotteja indeksoimasta sivuston sivuja, onko se merkitty asianmukaisesti sivun metatietoihin?	-	en osaa sanoa
Informaation luotettavuus	ka:	
	3	
	ka:	
	1.0	
Julkaisijaorganisaatio/Julkaisija		


 Onko sivuston julkaisijaorganisaatio/julkaisija selvästi ja yksiselitteisesti ilmoitettu sivuston etusivulla?	1	ei
 Onko sivustolla linkki, josta voi saada lisätietoja julkaisijaorganisaatiosta tai julkaisijasta, esim. linkki organisaation tai julkaisijan kotisivuille?	1	ei
 Onko sivustolla mainittu ulkopuolisten organisaatioiden suosituksia tai arvioita?	1	ei
 Onko julkaisijan/julkaisijaorganisaation pätevyys aiheen suhteen mahdollista varmistaa jotenkin? (Onko esim. muita julkaisuja mainittu, kerrottu julkaisijan työhistoriasta tms.)	1	ei
 Käykö yksittäiseltä sivulta selville mikä organisaatio tai henkilö vastaa kyseessä olevan yksittäisen sivun asiasisällöstä?	1	ei
Jos itsenäinen sivusto on osa laajempaa sivukokonaisuutta (esim. laitosten sivut ja yliopiston sivut), käykö selkeästi selville sivuston suhde laajempaan sivustoon, molempien sivustojen julkaisijatahot sekä mikä on näiden julkaisijatahojen keskinäinen suhde?	-	en osaa sanoa
Onko sivustolla maininta sen julkaisusta vastaavan organisaation tai henkilön virallisesta hyväksynnästä?	-	en osaa sanoa
 Voiko sivuston osoitteesta päätellä sen julkaisijan olevan arvostettu organisaatio/kuuluvan arvostettuun organisaatioon?	1	ei
 Onko sivustolta löydettävissä julkaisijaorganisaation tai julkaisijan yhteystiedot?	1	ei
Onko yhteystiedoista mainittu muutakin kuin sähköpostiosoite?	-	en osaa sanoa
	ka:	
	3.3	
Julkaisuajankohta ja ajanmukaisuus		
 Onko sivustolla olevan materiaalin ensimmäisen julkaisun ajankohta ilmoitettu sivustolla, olipa julkaisu tapahtunut missä formaatissa tahansa?	3	joskus
 Onko sivustolla ilmoitettu, koska materiaali ensimmäisen kerran on julkaistu kyseisellä palvelimella?	3	joskus
Ovatko sivuston sisältämät tiedot ajan tasalla?	4	melkein aina
	ka:	
	2.3	
Päivitys- ja versiotiedot		
Onko sivulla ilmoitettu milloin sen sisältöä on viimeksi muokattu?	-	en osaa sanoa
 Onko sivulla kerrottu kuinka useasti sitä päivitetään?	3	joskus
Onko päivittäjän yhteystiedot kerrottu?	-	en osaa sanoa
Onko päivityksen päivämäärä annettu kansainvälisesti tunnistettavassa muodossa (pv kk vuosi)?	4	melkein aina
Onko sivuston sisältämien resurssien versiohistoria ja versiointitapa (esim. onko käyttäjän helppo erottaa eri versiot toisistaan) kerrottu sivustolla?	-	en osaa sanoa
 Onko sivustolla kerrottu perusteet noudatetulle päivityskäytännölle?	1	ei
 Onko sivuston päivittäjien pätevyys ja motivaatio päivittämiseen kerrottu?	1	ei
	ka:	
	4.3	
Lähdetiedot ja tekijänoikeudet		
Onko informaation yhteydessä maininta alkuperäisestä lähteestä?	5	aina
Onko informaation yhteydessä linkki WWW-muodossa oleviin alkuperäisiin lähteisiin?	5	aina
Ovatko käytetyt lähteet korkeatasoisia?	4	melkein aina
Onko lähdetiedot annettu yleisesti hyväksytyjen normien mukaisesti?	5	aina
 Onko sivuilla olevien informaatioelementtien (tekstisisältö, valokuva, piirros jne.) yhteydessä maininta kenelle ko. elementin tekijänoikeudet kuuluvat?	3	joskus
Jos sivuilla on käytetty kehyksiä, avataanko käyttäjälle samaan kehykseen sivuja, jotka on tuotettu toisessa organisaatiossa, kertomatta sitä käyttäjälle?	4	harvoin
	ka:	
	3.3	
Oikeellisuus /Informaation esitystapa		
Onko sivustolla olevan materiaalin kirjoitusasussa virheitä (kielioppi- tai kirjoitusvirheitä)?	4	harvoin
Onko sivuston faktatiedoissa virheitä?	4	harvoin
Onko sivuston sisältämät graafiset esitykset, kaaviot tai taulukot nimetty selkeästi ja tehty helppolukuisiksi?	-	en osaa sanoa
 Onko sivustolla keskeneräisiä sivuja?	2	melkein aina
	ka:	
	-	

Onko lukijalle selvää mistä näkökulmasta tieto on esitetty?	-	en osaa sanoa
Käykö lukijalle selväksi tiedon tuottajan ja julkaisijaorganisaation/julkaisijan välinen suhde?	-	en osaa sanoa
Onko sivustolla kerrottu mitä tarkoitusta varten sivusto on tuotettu?	-	en osaa sanoa
	ka:	4.0
Sivuston kattavuus		
Onko sivustolla kerrottu kenelle se on suunnattu?	5	kyllä
Jos sivusto on suunnattu monelle erilaiselle käyttäjäryhmälle, onko selvitetty mikä osa materiaalista erityisesti on kenellekin tarkoitettu?	-	en osaa sanoa
Onko sivustolla selvitetty kattavasti mitä aiheita siinä käsitellään?	5	kyllä
Onko sivustolla kerrottu selkeästi, mitkä osat siitä ovat keskeneräisiä ja mitkä valmiita?	5	kyllä
 Onko sivustolla kerrottu mihin päivämäärään mennessä keskeneräiset osat valmistuvat?	1	ei
Onko sivustolla sen teemaan liittyviä aihealueita tarkoituksenmukaisessa laajuudessa ottaen huomioon kohdeyleisö ja sivuston käyttötarkoitus?	-	en osaa sanoa
Onko sivuston sisältämät aihealueet käsitelty kohdeyleisön ja käyttötarkoituksen kannalta riittävän kattavasti (niin, että käyttäjä voi muodostaa itselleen kattavan kuvan aihealueista)?	-	en osaa sanoa
	ka:	3.8
Sivuston sisältämät linkit		
Toimivatko sivustolla olevat linkit?	5	aina
Onko ulosvievien linkkien sisällöstä annettu kuvaus?	4	melkein aina
 Onko ulosvievien linkkien yhteyteen liitetty arvio sivuilta löytyvän tiedon pätevyydestä ja luotettavuudesta?	3	joskus
Onko ulosvievien linkkien yhteyteen liitetty maininta miten sivun tarjoama informaatio liittyy lähdesivun informaatioon? (Esim. lisätietoa, vastakkainen näkemys, vaihtoehtoinen näkökulma jne.)	3	joskus
Onko sivustolla olevien linkkien valinta perusteltu jossain?	-	en osaa sanoa
Tarkistetaanko sivustolla olevien linkkien toimivuus säännöllisesti?	-	en osaa sanoa
Onko viimeisin linkkilistojen tarkistusajankohta näkyvillä sivuilla?	-	en osaa sanoa
	ka:	3.9
Visuaalinen suunnittelu		
	ka:	3.7
Yleisilmeen selkeys ja rauhallisuus		
Onko sivuilla käytettyjä eri värejä runsaasti? Onko tulos ennemminkin riemunkirjava kuin rauhallinen?	4	harvoin
Onko sivuilla käytettyjä erilaisia muotoja, kuten ellipsi, suorakaude, neliö jne, runsaasti?	4	harvoin
Onko sivuilla koristeena tai muussa yhteydessä tiuhoja viivoituksia tai laatoitukselta näyttäviä kuvapintoja?	4	harvoin
Näyttääkö sivun painopiste kaatuvan johonkin suuntaan? Esim. vaalea iso pinta oikealla ja tumma iso kappale alhaalla vasemmalla -> näyttää kaatuvan vasemmalle.	-	en osaa sanoa
Ovatko sivun peruselementit (päänavigointi, valikot, tunniste (kenen sivu), otsikot, leipäteksti, aputekstit) selkeästi tunnistettavissa?	4	melkein aina
Onko käyttäjän mahdollista helposti havaita mitkä sivun perusosat kuuluvat taustaan ja mitkä osat ovat esim. klikattavia kohteita?	4	melkein aina
 Onko sivuilla käytetty lukuisia eri tekstityypppejä (fontteja)?	3	joskus
Onko samalla sivulla käytetty useampaa kuin 3-4 eri fonttikokoa?	4	harvoin
 Onko sivuilla hahmotettavissa erilaisia informaatioalueita yli kymmenen?	3	joskus
 Vaikuttavatko sivut täyteen ahdetuilta?	3	joskus
Onko sivuilla käytetty voimakkaita värejä?	4	harvoin
Onko sivuilla rinnakkain kirkkaita ristiritäviä värejä? Sininen tai vihreä rinnakkain punaisen kanssa; sininen tai punainen rinnakkain vihreän kanssa; keltainen ja sininen rinnakkain?	4	harvoin
	ka:	4.0
Johdonmukaisuus visuaalisessa suunnittelussa		




Onko sivujen peruselementit, kuten päänavigointi, valikot, tunniste (kenen sivu), otsikot, leipäteksti, aputekstit, esitetty johdonmukaisesti aina samalla tavalla?	5	aina
Sijaitsevatko sivun päänavigointi, tunniste, leipäteksti ja aputekstit johdonmukaisesti samalla kohtaa eri sivuilla?	4	melkein aina
Kuuluvatko väreiltään, muodoiltaan tai muutoin samankaltaiset elementit tai osat samaan ryhmään?	4	melkein aina
Ovatko lähellä toisiaan sijaitsevat elementit, jotka näyttävät muodostavan ryhmän, myös sisällöltään tai toiminnoiltaan samankaltaisia?	4	melkein aina
 Onko toiminnon valinta lähellä ja selkeässä yhteydessä sitä kohtaa, mihin se liittyy?	3	joskus
	ka:	
	4.7	
Sivujen toimivuus ilman värejä		
Toimivatko sivut ilman värejä - harmaasävyisenäkin? Testaa esim. tulostamalla mustavalkotulostimella.	-	en osaa sanoa
Onko sivujen joissakin ohjeissa viitattu pelkkään väriin? Esim. "Paina vihreää painiketta".	-	en osaa sanoa
Onko sivuilla käytetty liikennevalojen tapaisia värisignaaleja (punainen tai vihreä muuttuu keltaiseksi; punainen muuttuu vihreäksi)?	-	en osaa sanoa
Saako kaavakuvista yms. kuvista selvän harmaasävyisenäkin?	-	en osaa sanoa
Erottuuko teksti selvästi taustasta?	5	aina
Onko tekstissä käytetty vaaleahkoa sinistä väriä?	5	ei koskaan
Onko sivuilla käytetty rinnakkain punaista, vihreää, ruskeaa, harmaata ja sinipunaista?	4	harvoin
	ka:	
	3.7	
Huomion herättäminen vs. häly		
Onko sivuilla käytetty animaatioita ainoastaan elävöittämässä ja koristamassa sivuja?	5	ei koskaan
 Onko animaatiota käytetty ainoastaan käyttäjän huomion kiinnittämiseksi tärkeään, uuteen informaatioon?	1	ei koskaan
Onko sivuilla käytetty usein lähikuvia ihmisen kasvoista tai kasvoja läheisesti muistuttavia kuvioita tuomassa tunnelmaa tms?	5	ei koskaan
Tekstin luettavuus	ka:	
	3.6	
	ka:	
	2.8	
Tekstin jäsentäminen		
 Onko sivuilla käytetty leipätekstin jäsentämisessä apuna luetteloita, taulukoita ja otsikoita?	3	joskus
 Onko sivuilla käytetty leipätekstin jäsentämisessä apuna tyhjää tilaa? (esim. selvä väli kappaleiden välillä)	3	joskus
 Onko sivuilla käytetty sopivasti (noin 2- 3 tasoa) eri otsikkotasoja?	3	joskus
 Onko sivuilla käytetty avainsanojen korostamista?	2	harvoin
	ka:	
	3.3	
Tekstin tehostus		
Onko samalla sivulla käytetty monia eri tekstintehostustapoja (lihavoitua, värejä, alleviivausta, kursivaa jne.)?	4	harvoin
 Onko sivuilla käytetty tekstin tehostamisessa sanojen lihavoitua?	3	joskus
 Onko sivuilla käytetty tekstin tehostamisessa pelkästään värejä?	3	joskus
Onko sivuilla käytetty tekstin tehostamisessa SUURAAKKOSIA ja/tai kursivaa?	-	en osaa sanoa
 Onko sivuilla käytetty tekstin tehostamisessa alleviivausta?	3	joskus
	ka:	
	4.0	
Fontit ja tekstin luettavuus		
Onko käyttäjällä mahdollisuus suurentaa kirjasimen kokoa selaimen valinnoista?	-	en osaa sanoa
Onko tekstin ja taustan välillä riittävä kontrasti (paras vaihtoehto: musta teksti valkoisella taustalla)? Ts. erottuuko teksti selvästi taustasta sivun jokaisessa osassa?	4	melkein aina
Onko sivuilla käytetty päätteetöntä (esim. Arial, Verdana) tai varta vasten näyttöä varten suunniteltua kirjasintyyppiä (esim. Georgia)?	-	en osaa sanoa
Onko teksti kieliasultaan moitteetonta?	4	melkein aina











Onko sivujen merkistönä (enkoodaukseen) käytetty iso-8859-1 tai iso-8859-15? Onko HTML-sivun lähdekoodin meta-elementeissä merkittynä esim. "charset=ISO-8859-1"?	-	en osaa sanoa
	ka:	5.0
Tekstin asetteleminen ja luettavuus		
Onko sivun teksti tasattu vasempaan reunaan?	5	aina
Onko luettelot aseteltu niin, että jokaisen kohdan ensimmäinen sana on vasemmalta lukien samalla kohdalla?	5	aina
Pysyykö teksti paikallaan (ei liikkuvaa, välkkyvää tekstiä)?	5	aina
Onko leipäteksti palstoitettu? (Ts. tekstirivi ei ulotu näytön laidasta laitaa.)	-	en osaa sanoa
	ka:	4.5
Mediaelementit		
	ka:	-
Mediaelementti ja sen merkitys verkkosivuilla		
Tuovatko mediaelementit (esim. kuva, animaatio, ääni tai video) jotakin merkityksellistä lisäinformaatiota sivuilla esitettyihin asioihin?	-	ei sovi tähän
Jos mediaelementit (esim. kuva, ääni tai video) poistetaan sivulta, saako käyttäjä väärän tai puutteellisen kuvan sivujen sisältämästä informaatiosta?	-	ei sovi tähän
Onko sivuilla runsaasti kuvia lähinnä "koristeena" tai tunnelman luojana?	-	ei sovi tähän
Onko mediaelementtien (esim. kuva, ääni tai video) käyttöön saatu lupa ko. mediaelementin tekijänoikeuksien omistajalta?	-	ei sovi tähän
	ka:	-
Mediaelementin laadukkuus		
Säilyykö kuvan välittämä informaatio myös harmaasävyisenä?	-	ei sovi tähän
Onko kuva riittävän selkeä ja laadukas tarvittavien yksityiskohtien esittämiseksi?	-	ei sovi tähän
	ka:	-
Mediaelementin optimointi		
Onko kuva yleisesti tuetussa tiedostomuodossa (.jpg tai .gif) ?	-	ei sovi tähän
Onko kuva tiedostokooltaan yli 50 kB?	-	ei sovi tähän
Onko kuvan optimoitu resoluutioltaan verkkoon soveltuvaksi (resoluutio noin 96 dpi)?	-	ei sovi tähän
Onko tiedostokooltaan suuren mediaelementin (esim. ääni, kuva tai video) yhteydessä mainittu sen tiedostokoko?	-	ei sovi tähän
Onko sivulla oleva kuva leveydeltään ja korkeudeltaan suuri? Täytyykö pienellä näytöllä vierittää sivua, jotta kuvan näkisi kokonaisuudessaan? Esim. leveys yli 400 pikseliä ja korkeus yli 300 pikseliä?	-	ei sovi tähän
Onko sivujen grafiikassa (esim. gif-kuvissa) käytetty "web-turvallista" väripalettia, eli ainoastaan varmasti kaikissa graafisissa selaimissa näkyvää 216 väriä?	-	en osaa sanoa
Onko kuvat optimoitu web-käyttöön soveltuvaksi jpeg-pakkauksella tai gif-optimoinnilla esim. kuvankäsittelyohjelman optimointioinnolla.	-	en osaa sanoa
	ka:	4.0
Mediaelementin liittäminen verkkosivuille		
Onko sivun HTML-merkkausessa ("koodissa") kerrottu kuvan leveys ja korkeus? Esim.	-	en osaa sanoa
Onko kuviin lisätty ALT-tekstit?	4	melkein aina
Kertooko ALT-teksti, mitä kuvassa on?	-	en osaa sanoa
Onko mahdollinen kuvagalleria tms. sijoitettu selkeästi omalle sivulleen?	-	en osaa sanoa
Onko suuri kuva esitetty sivulla ensin ns. "thumbnail" -kuvana, jonka käyttäjä voi halutessaan avata kuvan suurempaan tarkasteluun varten?	-	en osaa sanoa
	ka:	5.0
Mediaelementti ja käytön kontrolli		
Onko sivuilla automaattisesti käynnistyviä multimediaelementtejä (ääni, animaatio, video)?	5	ei koskaan
Onko käyttäjällä mahdollisuus kontrolloida multimediaelementtien (ääni, video, animaatio) toistoa? Esim. hakea haluamansa kohta puhe-esityksestä indeksointia tms. hyväksikäyttäen.	-	en osaa sanoa

Navigoinnin tukeminen		ka: 3.6
Etusivu		ka: 3.0
 Tullaanko sivustolle sisään eräänlaisen käynnistyskuvan (esim. tervetuloanimaatio) kautta?	1	kyllä
 Selviääkö etusivulta välittömästi mikä on sivuston tarkoitus?	1	ei
 Onko etusivulla selkeästi nähtävissä kenen sivustosta on kyse?	1	ei
Ilmeneekö heti etusivulla, mitä sivuston käyttötarkoituksen kannalta tärkeitä ja olennaisia asioita sekä toimintoja sivusto sisältää?	5	kyllä
Tarjoaako etusivu käyttäjälle selkeät reitit sivuston tärkeimpiin toimintoihin ja keskeisimpään informaatioon?	5	kyllä
Onko etusivu tyyliltään yhtenäinen muiden sivujen kanssa?	5	kyllä
		ka: 4.0
Sivuston tunnistus		
 Onko käyttäjän mahdollista päätellä kunkin sivun kohdalla kenen sivustosta on kyse; toisin sanoen onko sivuilla tunniste, esim. organisaation logo?	2	harvoin
Sijaitseeko tunniste aina samalla paikalla?	5	aina
Onko tunniste selkeästi havaittavissa?	-	en osaa sanoa
Kykeneekö käyttäjä päättämään kunkin sivun kohdalla sivuston pääasiallisen käyttötarkoituksen?	4	melkein aina
Onko kaikkien sivujen ulkoasu tyyliltään samanlainen?	5	aina
		ka: 4.5
Kokonaiskäsityksen muodostaminen sivustosta		
Jos sivustolla on käytetty jotakin metaforaa (vertauskuvaa): Vastaako sivuston toiminta metaforan (esim. radio) luonnollista toimintaa?	-	en osaa sanoa
Onko sivuston tärkeimmät aihealueet (navigointialue) nähtävissä kaikilla sivuilla?	-	en osaa sanoa
Onko sivustolla etukäteen suunniteltu, johdonmukainen rakenne (läpi koko sivuston)?	5	aina
Vastaako sivujen navigointimalli sivuston informaatorakennetta (läpi koko sivuston)?		
Esimerkiksi navigointimallin avulla voi päätellä mitkä sivut ovat yläkäsitteitä ja mitkä sivut minkäkin sivun alakäsitteitä eli alasivuja ?	4	melkein aina
Onko sivuston rakenne suunniteltu niin, että se tukee tarjottavan palvelun käyttämistä tai ajatellun toiminnan suorittamista (läpi koko sivuston)? Esimerkiksi VR:n sivut: sivuston rakenne on jäsennetty tarjottavien palvelujen (aikataulut, junat, asemat, lippujen hinnat jne. sijaitsevat ylätasolla) eikä VR:n organisaatiokaavion mukaan, jolloin aikataulut yms. olisivat todennäköisesti syvällä sivustorakenteessa.	-	en osaa sanoa
Onko sivuston rakenne, navigointimalli ja toiminnot ratkaistu kuten verkossa yleensä "on tapana"?	-	en osaa sanoa
		ka: 3.5
Liikkuminen sivustossa		
Sijaitseeko sivuston (pää)navigointialue aina samalla paikalla?	5	aina
Onko käyttäjän mahdollista päästä sivuston tärkeimmille sivuille alle neljällä klikkauksella?	4	melkein aina
Hierarkkinen, monitasoinen sivusto: Onko navigointia tuettu käyttämällä navigointipolkua "bread crumbs eli leivänmurupolku"?	-	en osaa sanoa
 Jos sivustosi on laaja: onko jokaiselta sivulta linkki mahdolliseen sivukarttaan?	1	ei koskaan
 Onko käyttäjän kulloinkin sijainti sivuston rakenteessa osoitettu selkeästi?	2	harvoin
Onko sivuilla linkki sivuston etusivulle?	5	aina
Onko sivuilla sisäisiä linkkejä eli saman sivun eri kohtiin vieviä linkkejä?	-	en osaa sanoa
Voiko käyttäjä liikkua vapaasti sivustolla?	5	aina
 Onko tarkoituksenmukainen liikkumissuunta ilmaistu selkeästi (tarvittaessa)?	3	joskus
Onko sivuilla olevissa lomakkeissa, vuorovaikutteisissa palveluissa tms. selkeä alku sekä selkeä poistumistie tai lopetustapa?	-	en osaa sanoa
 Onko sivuilla automaattisesti avautuvia pop-up -ikkunoita?	3	joskus
		ka:

Linkkien nimeäminen		4.0
Onko linkit nimetty niin, että ne vastaavat asioista yleisesti käytettyjä, kohderyhmän reaali maailman käsitteitä?	4	melkein aina
Onko linkit nimetty johdonmukaisesti? Ts. niin, että samasta asiasta käytetään systemaattisesti samaa nimeä.	4	melkein aina
Ovatko kuvalinkkien symbolit tai metaforat kuvaavia ja ymmärrettäviä?	4	melkein aina
Ilmaisevatko tekstissä olevat linkkisanat sen mihin linkin "takana oleva" informaatio liittyy? Esim. täyttöohjeet löytyvät täältä vs. täyttöohjeet löytyvät täältä 	4	melkein aina
Onko sivuilla tekstilinkkejä, jotka sisältävät lukuisia sanoja?	-	en osaa sanoa
		ka: 3.5
Linkkien esitystapa		
Eroavatko linkit selkeästi muusta tekstistä?	4	melkein aina
Eroavatko avatut linkit värittään avaamattomista linkeistä?	4	melkein aina
Eroavatko sivustosta ulosvievät linkit selkeästi sivuston sisäisistä linkeistä?	-	en osaa sanoa
 Tunnistaako painikkeet tai kuvalinkit selvästi navigointipainikkeiksi?	2	harvoin
Onko painikkeissa, kuvalinkeissä ja kuvakartoissa kuvaavat ALT-tekstit?	-	en osaa sanoa
Onko sivuilla painikkeiden, kuvalinkkien ja kuvakarttojen lisäksi vastaavat tekstilinkit?	-	en osaa sanoa
Sijaitsevatko eri sivuilla olevat, samaan toimintoon liittyvät linkit tai painikkeet aina samalla kohtaa sivua?	4	melkein aina
Onko linkki tai painike, joka ei jostain syystä ole toiminnassa osoitettu selvästi?	-	en osaa sanoa
Onko sähköpostiohjelman tai jonkun muun ohjelman avaavan tai rekisteröitymistä edellyttävälle sivulle johtavan linkin yhteydessä maininta asiasta?	-	en osaa sanoa
		ka: 4.5
Ulosvievät linkit ja linkkilistat		
Onko ulosvievien linkkien yhteydessä näkyvissä lyhyt kuvaus kohteen sisällöstä?	-	en osaa sanoa
Onko ulosvievistä linkeistä näkyvissä kohteen täydellinen URL -osoite (myös linkkilistoilla)?	4	melkein aina
Ovatko ulosvievät linkit ns. syvälinkejä? Ts. vievätkö linkit halutun informaation äärelle vai ainoastaan kohdesivuston etusivulle?	-	en osaa sanoa
Jos sivuilla on kehykset: avautuvatko ulosvievät linkit kehyksen sisään?	5	ei koskaan
Onko pitkät linkkilistat jäsennetty esim. väliotsikoita hyväksi käyttäen?	-	en osaa sanoa
		ka: 3.0
Informaation palaaminen		
Onko sivuilla käytetty kehyksiä?	-	en osaa sanoa
 Onko jokaisella sivulla kuvaava, toisista selkeästi erottuva title (sivun nimi)?	2	harvoin
Ovatko URL -osoitteet mahdollisimman kuvaavia? Esim. sisältävät kokonaisia, ymmärrettäviä sanoja.	4	melkein aina
 Onko URL -osoitteissa käytetty tyhjiä välilyöntejä tai muita erikoismerkkejä?	3	joskus
 Ovatko sivujen URL -osoitteet kovin pitkiä?	3	joskus
		ka: 5.0
Hakutoiminnot		
Jos sivustosi on laaja: onko sivuston jokaiselta sivulta linkki sivuston sisäiseen hakutoimintoon?	-	en osaa sanoa
Sisältääkö sivusto hakutoimintoja, jotka on kohdennettu vain tiettyyn, rajattuun osaan koko sivustoa? Ts. hakutoiminnot eivät kata koko sivustoa.	-	en osaa sanoa
Onko sivustolla koko Internetin kattava hakutoiminto?	5	ei
		ka: 4.3
Tekninen toteutus		
		ka:

		ka:	
		4.0	
Sivujen latautuminen			
Kestääkö yksittäisen sivun latautuminen yleisimmin käytetyllä verkkoyhteysnopeudella kauemmin kuin 10 sekuntia?	4	harvoin	
Vaihteleeko sivustossa olevien sivujen latautumisnopeus suuresti?	4	harvoin	
Saako käyttäjä ainakin osan sivusta näkyviin alle 10 sekunnissa (vaikka kokonaislatausaika olisikin suurempi)?	4	melkein aina	
Onko sivun kokonaiskoko (html-tiedosto ja sivulla olevien kuvien ym. mediaelementtien yhteinen koko) enintään noin 50 kB?	-	en osaa sanoa	
Onko suurten tiedostojen (noin 100kB ja suuremmat) koko ilmoitettu käyttäjälle (näkyvissä ennen latausta)?	-	en osaa sanoa	
		ka:	
		4.0	
Vaadittavat lisälaitteet ja ohjelmistot			
Tarvitseeko käyttäjän asentaa erillisiä ohjelmia tai ohjelmalisäkkeitä (plug-in) voidakseen käyttää sivuilla olevaa informaatiota?	4	harvoin	
Onko sivuilla linkki mahdollisten tarvittavien ohjelmien tai ohjelmalisäkkeiden (plug-in) lataussivuille?	-	en osaa sanoa	
Löytyykö sivuilla ohjeet kohderyhmän kielellä ohjelman tai ohjelmalisäkkeiden (plug-in) asentamiseen?	-	ei sovi tähän	
Ovatko tarvittavat apuohjelmat tai ohjelmalisäkkeet (plug-in) yleisesti käytettyjä (esim. Adobe Reader, Macromedia Flash, RealPlayer) tai onko niiden valinta muutoin perusteltua?	-	en osaa sanoa	
Onko ääni- tai videotiedostona tarjottavasta informaation pääkohdista saatavissa tekstipohjainen tiivistelmä?	-	en osaa sanoa	
Ovatko sivuille liitteenä linkitetyt tekstitiedostot muotoa .txt, .rtf tai .pdf?	4	melkein aina	
		ka:	
		-	
Sivujen skaalautuvuus (eri näyttökoot, päätelaitteet, PDA:t, kirjoitin)			
Katoaako osa sivun reunoilla olevasta informaatiosta näkyvistä tarkasteltaessa sivua pienellä näytöllä tai muutettaessa selaimen ikkunaa leveyssuunnassa pienemmäksi?	-	en osaa sanoa	
Onko sivujen leveys määritelty suhteellisenä (käyttäen %-merkintää, esim. width="90%") tai sitä ei ole määritelty lainkaan?	-	en osaa sanoa	
Onko sivuilla käytetty kehyksiä?	-	en osaa sanoa	
Mikäli sivuilla on paljon grafiikkaa, onko käyttäjällä mahdollisuus valita erillinen kevyempi sivu - esim. tekstiversio?	-	en osaa sanoa	
Onko pitkistä dokumenteista tai paljon grafiikkaa sisältävistä sivuista olemassa myös tulostusystävällinen versio?	-	en osaa sanoa	
		ka:	
		4.2	
Erilaisten selainversioiden huomiointi ja suositukset			
Toimivatko sivut moitteetta yleisimmillä selaimilla (Netscape, Internet Explorer, Mozilla, Opera)?	5	aina	
Toimivatko sivut moitteetta yleisimpien selainten vanhemmillakin versioilla?	4	melkein aina	
Onko sivuilla käytetty HTML-merkkaus suositusten mukaista?	4	melkein aina	
Onko sivujen ulkoasu määritelty tyylitiedostoja (CSS) käyttäen?	4	melkein aina	
Ovatko tyylitiedostot suositusten mukaisia?	4	melkein aina	
Toimivatko sivut myös ilman tyylitiedostoja?	-	en osaa sanoa	
		ka:	
		4.3	
Tekninen virheettömyys			
Onko sivuilla näkyvissä normaalissa katselutilanteessa sellaisia irrallisia merkkejä tai merkintöjä, mitkä eivät vaikuta kuuluvan sivulle. Esim. irrallista HTML-merkkausta ("koodia") näkyvissä tekstin seassa.	-	en osaa sanoa	
Onko sivuilla näkyvissä kaikki se informaatio mikä pitääkin?	-	en osaa sanoa	
Latautuvatko kuvat moitteetta?	4	melkein aina	
Esiintykö sivuilla kummallisuksia? Esim. kuvat ja tekstit päällekkäin, sivu on kummallisen leveä, teksti on omituisen kapeana palstana?	4	harvoin	
Saako käyttäjä toiminnastaan selkeän palautteen, jonka perusteella hän voi päätellä toiminnon sujuvan moitteetta? Esimerkiksi käyttäjä saa selkeän palautteen siitä, että lomakkeen tiedot ovat lähteneet onnistuneesti.	5	aina	

Latautuuko toisinaan esim. jollakin tietyllä selaimella katsottaessa ainoastaan tyhjä sivu?	4	harvoin
	ka:	5.0
Dynaamiset sivut ja palvelin		
Onko sivuilla käytetty selaimessa suoritettavaa koodia kuten JavaScript, Visual Basic? Vihje: sivuilla on käytetty JavaScriptiä, jos osa sivujen toiminnallisuudesta katoaa mikäli selaimesta otetaan JavaScript -asetukset pois päältä.	5	ei
Onko sivujen dynaamisuus toteutettu siten, että palvelin tuottaa valmista HTML-merkkausta ("koodia") esim. PHP:n, CGI:n tai ASP:n avulla? Vihje: jos sivun tiedostopäätteenä on .html-päätteen sijasta esim. .php, .asp, tuotetaan sivujen toiminnallisuus palvelimella. Tiedostopäätte voi olla jokin muukin. Jos selaimesta otetaan Java-asetukset pois päältä, mutta sivujen toiminnallisuus ei muutu, on dynaamisuuden toteuttamiseksi todennäköisimmin käytetty palvelimella tuotettua koodia.	-	en osaa sanoa
Ovatko palvelimen resurssit riittävät käytön määrään verrattuna?	-	en osaa sanoa
Onko strategisesti tärkeille sivustoille olemassa toimiva varmuuskopio, jolloin palvelimen rikkoutuessa verkkoliikenne voidaan ohjata toisella palvelimella sijaitsevalle sivustolle?	-	en osaa sanoa
	ka:	4.8
Virheiden estäminen ja virheistä toipuminen		
Onko käyttäjällä mahdollisuus perua tekemänsä toiminto?	-	en osaa sanoa
Onko käyttäjällä mahdollisuus esim. lähetettäessä tietoja lomakkeella tarkastaa antamiensa tietojen oikeellisuus ennen varsinaista lähettämistä vaikkapa esikatselutoiminnon avulla?	-	en osaa sanoa
Onko esim. lomakkeissa merkitty, mitkä kentät on pakko täyttää?	4	melkein aina
Tarkistetaanko ohjelmallisesti onko lomakkeen pakolliset kentät täytetty ennen tietojen lähettämistä?	-	en osaa sanoa
Annetaanko käyttäjälle ilmoitus virheen esiintymisestä?	5	aina
Onko mahdollinen virheilmoitus riittävän näkyvä?	5	aina
Onko käyttäjälle annettava palaute ymmärrettävää kieltä?	5	aina
Onko virheiden hallinta toteutettu siten, että käyttäjän tekemästä työstä säilyy mahdollisimman suuri osa? Esim. käyttäjällä on mahdollisuus palata puoliiksi täyttämäänsä lomakkeeseen, vaikka selain "kaatuisikin" välillä.	-	en osaa sanoa
Onko sivuilla selkeästi näkyvissä taho, johon voi ottaa yhteyttä virheellisen tiedon oikaisemiseksi? Esimerkiksi kurssille ilmoittautumisen yhteydessä käyttäjä ilmoittikin väärän sähköpostiosoitteen.	-	en osaa sanoa
	ka:	3.2
Esteettömyys		
	ka:	2.7
Tekstuaalinen informaatio		
Onko sivun asiatiedon jäsentämiseen käytetty otsikkoja esim. HTML-merkkausta h1 ja h2 ?	5	aina
Onko sivulla pääotsikoita (merkattu h1) ainoastaan yksi?	-	en osaa sanoa
Onko sivun tekstikappaleet merkitty käyttäen HTML-merkkausta <p>...</p>?	-	en osaa sanoa
 Onko palstoitetuilla sivuilla (vasemmassa palstassa linkit ja oikeassa tekstit) tarjolla palstoittamaton vaihtoehto?	2	harvoin
Onko asiasisällön painotukset ilmaistu tekstin korostamisen (esim. lihavointi) lisäksi myös kielellisesti (esim. tärkein ominaisuus on joustavuus) ?	-	en osaa sanoa
 Onko pdf -dokumenteille tarjolla HTML-vaihtoehto?	1	ei koskaan
	ka:	2.0
Kuvat ja esteettömyys		
Onko jokaisella graafisella elementillä tekstimuotoinen vastine esim. kuvissa on ALT -tekstit?	-	en osaa sanoa
Onko informaatiota sisältävillä kuvilla ytimekäs, kuvaava ALT-teksti?	-	en osaa sanoa
 Onko runsaasti informaatiota sisältävän kuvan yhteydessä erillinen tekstiversio, jossa on selostus kuvan sisältämästä informaatiosta ?	2	harvoin
Onko koristekuvilla tyhjä ALT-teksti? alt=" "	-	en osaa sanoa
	en osaa	

Onko sivuilla olevien logojen ALT-tekstinä organisaation koko nimi?	-	en osaa sanoa
	ka:	5.0
Muut multimediaelementit ja esteettömyys		
Käynnistyykö sivuilla oleva multimediaesitys (esim. ääni, video, Flash-animaatio) esitys automaattisesti?	5	ei koskaan
Onko sivuilla olevilla multimediaelementeillä (animaatiot, video, ääni) tekstimuotoiset vastineet?	-	en osaa sanoa
Onko multimediaesityksen (ääni, liikkuva kuva, Flash-animaatio) käynnistävän linkin yhteydessä maininta millaisesta esityksestä on kyse?	-	en osaa sanoa
	ka:	3.5
Informaatioelementtien sijainti sivuilla		
 Onko sivuston title-otsikko riittävän informatiivinen ja kuvaava?	2	harvoin
 Onko sivuston tärkein informaatio sivun alussa?	3	joskus
Sijaitseeko hakukenttä aivan sivun vasemmassa ylälaudassa?	5	ei koskaan
Onko sivuilla eri elementtien välissä selkeästi tyhjää tilaa? Esimerkiksi kappaleiden väliillä, tekstin ja reunakuvion väliillä?	4	melkein aina
	ka:	3.0
Sivuston käytön joustavuus		
Voiko sivustoa käyttää pelkästään näppäimistön avulla?	-	en osaa sanoa
 Voiko käyttäjä muuttaa sivun värit (taustaväri ja fontin väri) selaimen valikoista?	1	ei koskaan
Toimivatko sivut ilman värejä - harmaasävyisenäkin? Testaa esim. tulostamalla mustavalkotulostimella.	-	en osaa sanoa
Voiko käyttäjä muuttaa sivun kirjasinkokoa selaimen asetuksista?	5	aina
Onko sivujen ulkoasu määritelty tyylitiedostoja (CSS) käyttäen?	5	aina
 Jos sivuilla on käytetty tyylitiedostoja, toimivatko sivut ilman niitä?	1	ei koskaan
	ka:	3.6
Lomakkeet ja dynaamiset sivut		
Onko sivuilla käytetty pääasiassa selaimessa suoritettavaa koodia kuten JavaScript, Visual Basic? Vihje: sivuilla on käytetty JavaScriptiä, jos osa sivujen toiminnallisuudesta katoaa mikäli selaimesta otetaan JavaScript -asetukset pois päältä.	-	en osaa sanoa
Onko sivujen dynaamisuus toteutettu siten, että palvelin tuottaa valmiita HTML-merkkausta ("koodia") esim. PHP:n, CGI:n tai ASP:n avulla? Vihje: jos sivun tiedostopäätteensä on .html-päätteen sijasta esim. .php, .asp, tuotetaan sivujen toiminnallisuus palvelimella. Tiedostopäätte voi olla jokin muukin. Jos selaimesta otetaan Java-asetukset pois päältä, mutta sivujen toiminnallisuus ei muutu, on dynaamisuuden toteuttamiseksi todennäköisimmin käytetty palvelimella tuotettua koodia.	5	aina
 Onko sivuilla automaattisesti avautuvia ikkunoita tai alavetovalikoita?	3	joskus
 Ilmeneekö toiminnallisten painikkeiden ALT-tekstissä niihin liittyvä toiminto? Esim. lähetä lomakkeen tiedot.	3	joskus
 Onko lomakkeessa ohjeteksti ennen syöttökenttää ja riittävän lähellä syöttökenttää?	3	joskus
Ovatko lomakkeen syöttökentät allekkain?	4	melkein aina
Onko lomakkeen ohjeteksteissä selkeästi ilmaistu milloin on kyseessä radiopainike (valitse vain yksi) ja milloin valintaruutu (valitse yksi tai useampi)?	-	en osaa sanoa
	ka:	-
Kehyksien käyttö		
Jos sivuilla on käytetty kehyksiä, niin onko sivuilla tarjolla myös kehyksetön vaihtoehto?	-	ei sovi tähän
Jos sivuilla on käytetty kehyksiä, niin onko kehyksiä enemmän kuin kolme?	-	ei sovi tähän
Jos sivuilla on käytetty kehyksiä, niin onko kehykset nimetty riittävän informatiivisesti? Esim. yläkehys vs. navigointikehys.	-	ei sovi tähän
	ka:	3.0
Linkit		
 Onko sivun ylälaudassa siirtymälinkki suoraan varsinaiseen sisältöön?	2	harvoin
 Onko sivuilla "ripoteltu" runsaasti linkejä esim. tekstin sekaan?	2	melkein aina
Ovatko linkkien nimet kuvaavia? Toisin sanoen voiko linkin nimen perusteella päätellä mihin linkki johtaa?	4	melkein aina
 Onko pitkä linkkilista jaoteltu väliotsikoin?	3	joskus

Onko sivun alkuun koottu suhteellisen pitkä linkkilista ?	4	harvoin
Onko samalla rivillä olevat linkit eroteltu toisistaan esim. pystyviivan avulla ?	-	ei sovi tähän
Koulutusportaalin tuki eri käyttäjäryhmille	ka:	-
Koulutusportaalin jäsentämisen tukeminen	ka:	-
Vuorovaikutteisuuden ja sosiaalisen navigoinnin tukeminen	ka:	-
Informaatioressurssien tarjoaminen	ka:	-
Yleisten toimintaprosessien tukeminen	ka:	-
Palautteen kokoaminen ja hyödyntäminen	ka:	-
Opintojakson hakeminen portaalista	ka:	-
Informaation hakeminen opintojaksosta	ka:	-
Koulutusportaalin tuki opettajan toiminnalle	ka:	-
Koulutusportaalin tuki opiskelijan toiminnalle	ka:	-
Koulutusportaalin tuki hallinto henkilön toiminnalle	ka:	-
Koulutusportaalin tuki tutkijan toiminnalle	ka:	-

Huom! ARVO ei talleta tuloksia. Voit toki tulostaa sivut tai tallentaa ne selaimestasi.

[Arvioinnin yhteenveto](#) [Kehitysvihjeet](#) [Omat vastaukset](#)
[Lopeta tämä arviointi ja siirry takaisin etusivulle >>](#)